

ECO-FISH 2nd e-newsletter

Projekti "Gjurmë ekologjike në bujqësinë detare ndërkufitare në Sagiada (Greqi) dhe në jug të Shqipërisë" (ECO-FISH) synon, përmes veprimeve specifike pilot, të zvogëlojë gjurmën mjedisore të akuakulturës në Greqi dhe në Shqipëri, me qëllim menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe kontrollin e kushteve mikroklimatike gjatë prodhimit.

Projekti ECO-FISH zbatohet në kuadrin e "Programit të Bashkëpunimit Ndërkufitar Interreg IPA II Greqi-Shqipëri 2014-2020" dhe është bashkëfinancuar nga Bashkimi Evropian dhe nga Fondet Kombëtare të Greqisë dhe Shqipërisë.

Gjatë muajve të kaluar:

Rezultati 3.1.2 "Shqyrtimi dhe monitorimi i të dhënave për cilësinë e mjedisit në zonën Greke" u përfundua nga Universiteti i Janinës - Përfituesi kryesor i Projektit.

Ky studim ofron një rishikim të dobishëm bazë të cilësisë dhe statusit të përgjithshëm të mjedisit ujor në vijën bregdetare të Sagiada. Minierat e të dhënave u bazuan në rishikimin e literaturës dhe në vizitat në terren, dhe me pjesëmarrës nga fermat e peshkut me diskutime dhe përgjigje të një pyetësoi të strukturuar të përshtatur.

Këto të dhëna konfirmojnë dhe sugjerojnë që parametrat kritikë të mjedisit detar bregdetar në bregdetin e Sagiada ishin dhe akoma janë të përshtatshme për zhvillimin e bujqësisë së peshkut në kafaz. Nga ana tjetër, disa aspekte të cilësisë së sedimentit duhet të trajtohen siç është prania

*Gjurmë ekologjike
në bujqësinë detare
ndërkufitare*

ECO-FISH

2nd e-newsletter

ECO-FISH

e ndotësve dhe metaleve të rënda të zgjedhura si Cu, Cd, Pb, Zn. Për më tepër, ekziston një nevojë urgjente për të luftuar në mënyrë efektive patologji të caktuara, gjë që është e domosdoshme për të përmirësuar performancën e prodhimit dhe përfitimin e fermave të peshkut. Përfundimisht, sektori i bujqësisë së peshkut në bregdetin e Sagiada duhet të zhvilloj grumbullimin / asgjësimin / riciklimin e të gjitha nënprodukteve, siç janë plastika të të gjitha llojeve, peshqit e ngordhur, daljet e makinave larëse, mbetjet antifouling të zhytjes dhe vajrat motorikë, brenda një kornize të programit gjithëpërfshirës të administrimit të mbeturinave

Si një vërejtje përfundimtare, ishte e qartë se sektori në nivelin e tij aktual të prodhimit po funksionon pak a shumë në ekuilibër me mjedisin natyror. Sidoqoftë, planet e ardhshme të zgjerimit pas ratifikimit të AODA-s lokale në bregdetin e Sagiada, duhet të marrin parasysh këtë ekuilibër dhe të sigurojnë që nuk do të rrezikohet.

Rezultati 4.1.1 "Zbatimi i vlerësimit të ciklit jetësor në fermat e peshkut" u përfundua nga Universiteti i Janinës - përfituesi kryesor i projektit.

Aplikimi i LCA në dy fermat e peshkut pjesëmarrëse në Sagiada (Greqi) dhe Vlorë (Shqipëri), zbuloi se ushqimi, skuqja, përdorimi i kompresorit të ajrit për të mbushur cilindrat e zhytjes dhe për gomat e automjeteve motorike, ishin në të dyja rastet faktorët më të rëndësishëm që diktojnë performancën ekologjike. Sidoqoftë, dallime të vogla midis Greqisë dhe Shqipërisë ishin të dukshme në treguesit e ndikimit në mjedis. Për shembull, ferma greke pati një ndikim më të lartë mbi ngrohjen globale, formimin e ozonit (shëndetin e njeriut dhe ekosistemet tokësore), formimin e grimcave të imëta, toksicitetin jo-kancerogjen të njeriut dhe mungesën e burimeve fosile). Ferma shqiptare, nga ana tjetër, paraqiti një gjurmë krahasimisht të rritur në varfërimin e ozonit stratosferik, rrezatimin jonizues, ujërat e ëmbla dhe eutrofikimin detar, ujërat e ëmbla dhe ekotoksicitetin detar, toksicitetin kancerogjen të njeriut, përdorimin e tokës dhe konsumin e ujit. Këto rezultate ofrojnë të dhëna të kërkuara për identifikimin e problemeve themelore të ndikimeve të ndryshme në secilin vend dhe

ECO-FISH

janë një hap thelbësor për gjetjen e zgjidhjeve që çojnë në funksionimin e qëndrueshëm të akuakulturës dhe zhvillimet në Rajon.

Rezultati 4.1.2 "Prodhimi i raportit teknik përfundimtar për Aplikimin LCA" u përfundua nga Universiteti i Janinës - Përfitues kryesor i Projektit.

Aplikimi i LCA në dy fermat e peshkut pjesëmarrëse në Sagiada (Greqi) dhe Vlorë (Shqipëri), zbuloi se të dy fermat kanë performuar në mënyrë të ngjashme në lidhje me kategoritë kryesore të ndikimit në mjedis (d.m.th. ekotoksiciteti detar dhe i ujërave të ëmbla). Për më tepër, ushqimi i peshkut është kontribuesi kryesor në ndikimin në mjedis, pothuajse, në të gjitha kategoritë e ndikimit për të dyja fermat e peshkut, i ndjekur nga mbetjet që prodhohen nga rritja e peshqve.

Prandaj, ekziston një hapësirë e madhe për zvogëlimin e gjurmëve të sektorit, përmes adoptimit të procedurave më miqësore ndaj mjedisit dhe praktikave të mira, si dhe përmes përmirësimeve në njohuritë dhe teknologjinë në fermat e peshkut detar, jo vetëm në prodhimin e levrekut të detit (dhe krapit të detit), por edhe në specie të tjera.

Kjo rrugë është e nevojshme për të ruajtur cilësinë e mjedisit dhe ujit përreth mjedisit ujor dhe për të përmirësuar më tej produktin përfundimtar për konsumatorin dhe publikun në përgjithësi.

Për projektin ECO-FISH gjatë muajve të mëparshëm është zhvilluar event i mëposhtëm:

Takimi i dytë i menaxhimit të Projektit ECO-FISH u organizua nga Dhoma e Tregtisë dhe Industrisë Qarku Vlorë, në bashkëpunim me të gjithë partnerët e projektit Universiteti i Janinës, Dhoma e Thesprotisë, SEEP Albania dhe Raf Fondacion ditën e mërkurë dhe ditën e enjte më datë 17-18/07/2019,.

Eventi u mbajt në ambientet e Dhomës së Tregtisë

dhe Industrisë së Qarkut Vlorë koordinuar nga Kryetari i Dhomës së Tregtisë, Z. Arben Breshani. Takimi vazhdoi sipas axhendës. Nje prezantim i shkurtër se çfarë është bërë deri me tani u bë nga çdo partner. Fokusi i takimit ishte përmbledhja e çfarë është bërë deri më tani për projektin Eco-Fish, çfarë do të bëhet në të ardhmen dhe problemet dhe vështirësitë që hasim gjatë implementimit të tij.

Ju lutemi gjeni më shumë informacion në linkun: <https://cb-ecofish.eu/sq/2019/07/25/takimi-i-dyte-i-projektit-eco-fish/>

Përfituesit e projektit:

LB

Universiteti i Janinës, Llogari Speciale per
fondet e kerkimit,
Departamenti i Agrikulturës

PB2

Dhoma e Tregtisë së Thesprotisë

PB3

Dhoma e Tregtisë dhe Industrisë Qarku
Vlorë

PB4

Education Social & Environment Protection
SEEP

PB5

Fondacioni Royal Albania

"Pikëpamjet e shprehura në këtë e-buletin nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e Bashkimit Evropian, të vendeve pjesëmarrëse dhe të Autoritetit Menaxhues".

Na ndiqni në:

Website: <https://cb-ecofish.eu>

Facebook: Eco - Fish

email: ecofish2016@gmail.com